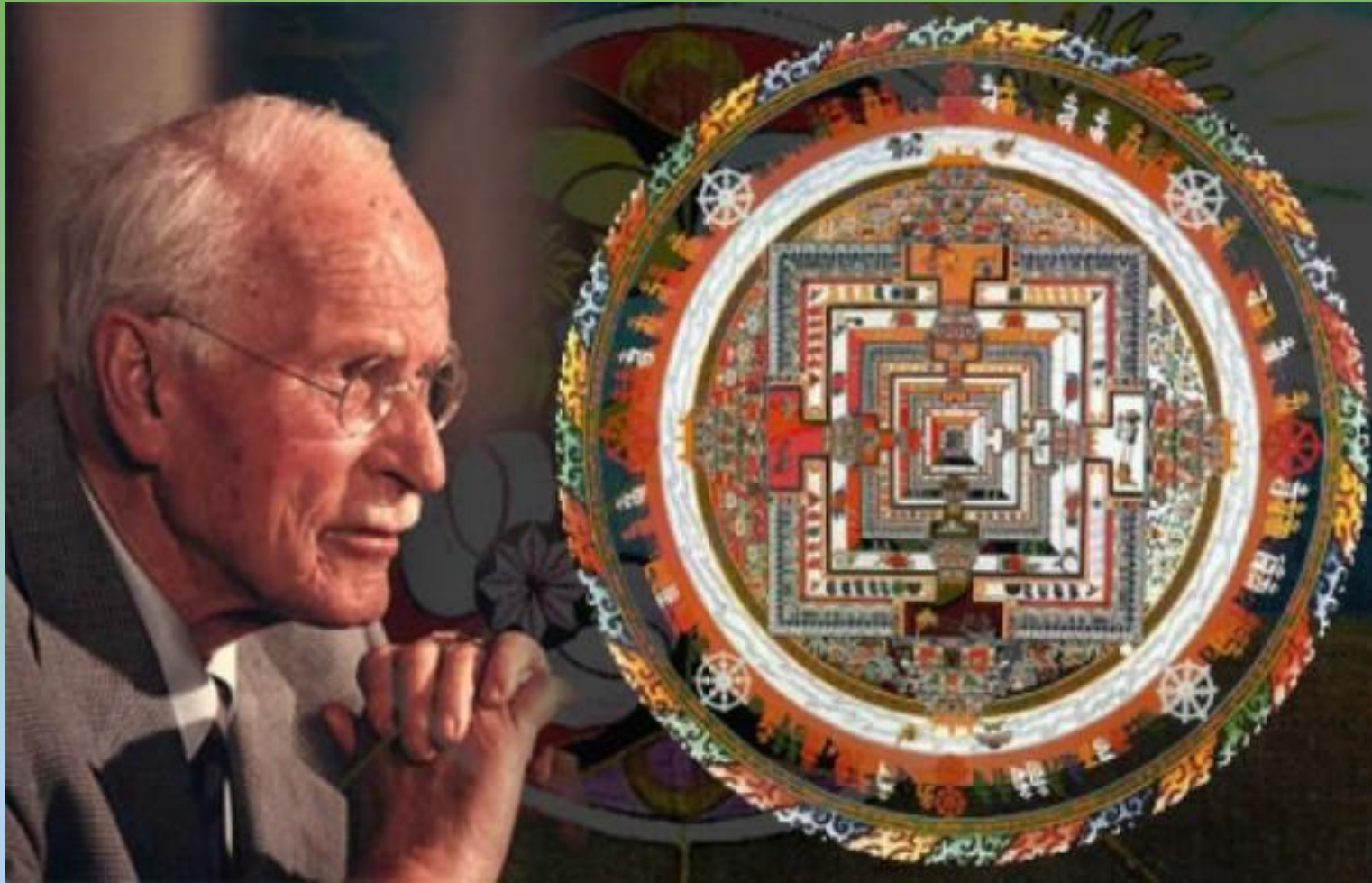

*Аналіз праці К.Юнга «Спроба
психологічного тлумачення
Догмата
про Трійцю»*

**«Архетип-це те
в що вірять
завжди, всюди і
всі, і якщо він не
розпізнається
свідомо то
з`являється в
своєму
«гнівному»
обличчі», як
«Син хаосу».
Карл Густав
Юнг**

Поняття , яке
вкладено в
визначення
архетипу було
описано ще
Кантом як
«апріорні
знання»,
Декартом, як
«вроджені ідеї», і
як «сутності» в
Спінози

«Символи, що лежать в архитипічній основі , взагалі не можуть бути зведені до чого-небудь іншого. Багатьом може здатись дивним, що лікар з природничо-науковою орієнтацією зацікавився саме Трійцею. Однак, будь хто, кому відомо, наскільки тісним і важливим є співвіднесення колективних уявлень з радістю і смутком людської душі , без труднощів зрозуміє, що центральний символ християнства в першу чергу повинен бути наділений певним психологічним значенням , бо без цього він взагалі ніколи не став би таким загальнозначимим.»

«Оскільки догмат підтримує живий взаємозв'язок із душею, з глибин якої він спочатку і виник, він сам висловлює дуже багато такого, що я намагаюсь повторити, з відчуттям того, що ще в багатьох місцях мій переклад потребує значного покращення»

**Карл Юнг аналізує божественні
тріади, що існували ще на
примітивній стадії розвитку релігії
богів Вавилону, Єгипту, і древньої
Греції, знаходячи в них спільне із
сучасним догматом.**

**«Найбільший вклад в формування
грецького духу вніс Піфагор, зі
своєю школою, і оскільки один із
аспектів Трійці оснований на
числовій символіці, нам не помішає
вникнути в піфагорійську числову
систему і подивитись, як в ній
представляється трійця основних
чисел, яка нас цікавить»**

Юнг зсилається на Целлера:

«Одиниця є Перше, з якого виникли всі інші числа і в якому тому повинні з'єднуватися протилежні якості чисел, парне і непарне.

Двійка є перше парне число.
Трійка є перше непарне і досконале, тому що в числі три ми вперше маємо початок, середину, і кінець.

Число один претендує на якусь винятковість. Ми знову з цим стикаємося в середньовічній натурософії, для якої одиниця взагалі ще не число. Першим числом вважається тільки двійка»

«Двійка є перше число, тому що вона привносить роз'єднання і множення, з яких тільки і починається рахунок.

З появою числа два поруч з Єдиним з'являється Інше. Ця подія настільки вражаюча, що в багатьох мовах «інше» і «друге» позначаються одним словом.

З цим легко пов'язується ідея правого і лівого, а також сприятливого і несприятливого або навіть добра і зла. «Інше» може наділятися значенням «лівого» в сенсі «зловісного», або принаймні, ми відчуваємо його як щось протилежне і чуже. Двійка передбачає одиницю, відмінну від незліченного Єдиного

З появою двійки з «Єдиного» виділяється одиниця, ослаблена розколом надвоє Єдиного, що перетворюється на число. «Єдине» та «Інше» утворюють опозицію, але одиниця і двійка ніякої опозиції не утворюють, так як вони просто цифри і не відрізняються один від одного нічим крім свого арифметичного значення.

"Єдине" ж прагне утримати свою єдність і одиничність, тоді як "Інше" домагається того щоб бути саме Іншим, що протистоїть Єдиному.

Інше відштовхується від Єдиного, так, як в іншому випадку воно б взагалі не існувало. Так між Єдиним і Іншим виникає напруга протилежностей.

А всяке напруження між протилежностями прагне до розрядки, з якої виникає Третє. У Третьому знімається напруга і відновлюється втрачена єдність.

Абсолютно Єдине незліченно, його пізнати неможливо, воно стає пізнаваним лише тоді коли маніфестується в одиниці, так як потрібне для акту пізнання Інше в стані Єдиного відсутнє.

Таким чином, трійка означає розгортання Єдиного до пізнаваності.

*Трійка означає Єдине що стало
пізнаваним.*

Якби воно не розпалося на полярні протилежності Єдиного і Іншого, то перебувало би в позбавленому всякої визначеності стані.

Ось чому трійка дійсно виявляється відповідним синонімом процесу розвитку в часі і, таким чином, становить паралель до самооб'явлення розгорнутого в тріаду абсолютно Єдиного.

Взаємозв'язок єдності з Троїстістю може виражатися рівностороннім трикутником, тотожністю трьох елементів, причому потрійність в повному обсязі міститься в кожному з трьох по різному позначених кутів.

Тріада означає процес розвитку в часі

Однак, досліджуючи *тріаду*, і праці *Тімея* про 4 стихії Юнг доходить до висновку:
«З єднання однієї пари протилежностей веде лиш до двомірної *тріади*. Ця величина, будучи простою *плоскістю* не реальна, а тільки доступна для розуму. Для передання фізичної реальності необхідні дві пари протилежностей, що утворюють *четверицю*.»

«Створюючи контраст троїчному мисленню Платона древня грецька філософія надавала перевагу мисленню четверичному. У Піфагора головна роль відводилась не тріаді, але тетраді. Наприклад, в так званій піфагорійській клятві говориться про четверицю, тетраксис, який «містить корені вічної природи». В піфагорійській школі існувало поняття, що душа – це не трикутник, а квадрат. Четвериця є архетипом, що зустрічається практично всюди. Вона є логічною передумовою всякого цілісного судження. Якщо ми хочемо винести таке судження, воно аповинно володіти четверичним аспектом. Наприклад, якщо ми хочемо описати горизонт, то повинні згадати 4 сторони світу.

Трійка- це не природня але штучна форма порядку. Тому ми маємо чотири стихії, чотири первинні якості, чотири кольори, чотири касти в Індії, чотири шляхи духовного розвитку в буддизмі. По цій же причині є чотири аспекти психічної орієнтації, крім яких не залишається нічого важливого. Про що можна було би говорити»

«У Шопенгауера приводиться доказ того, що принцип достатньої аргументації володіє четверичним коренем. Це пояснюється тим, що четверичний аспект є мінімальною умовою повноти судження.»

«Ідеальна повнота-це круг, однак його
мінімальне природне ділення-
четвериця»

Юнг аналізує архетипи : Персона, Тінь, Анімус (Аніма), і Самість, і на їх основі розглядає догмат про Трійцю, а саме про Бога-отця, Бога-сина, і Бога Святого Духа, і доходить висновку, що із Трійці «усунуте» людське начало. А саме архетип Тінь, який повинен був уособлювати все тілесне і земне. Земне символізує «усунуте жіноче начало».

Юнг також пов'язує патріархальні часи і применшення ролі жінки із «усуненням із догмату Марії», жіночого начала

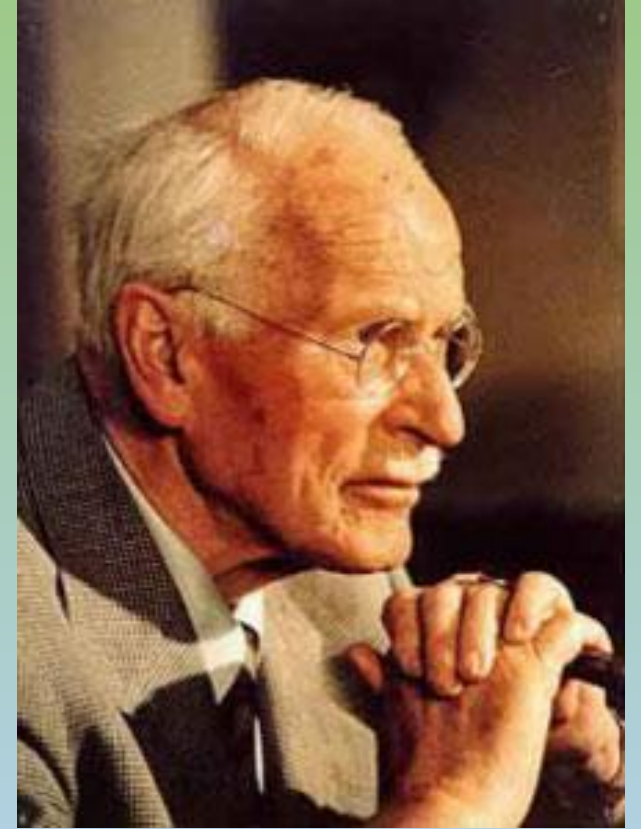
«Завдяки перебільшенню добро не стає кращим, а гіршим, а витіснення робить із маленького зла велике зло. Тінь складає частину людської природи, тіней не буває лише вночі»

«В якості психологічного символу Трійця означає омоусію, або єдиномушність трьохступеневого процесу , який слід розглядати, як несвідомий процес росту, досягнення зрілості . Трійця, прийнята як психологічний символ , є перетворення однієї і тієї ж субстанції психе, як цілого»

«Якщо я відважився на спробу піддати психологічному розгляду древні догмати , які стали для нас чужими, то зробив це тому що знання про архетипи дало мені мужність подивитись на це, як на психологічний факт, що виходить далеко за рамки християнської поведінки , і розглянути його як природній об'єкт, як певний феномен , якими би метафізичними значеннями він не наділявся»

Джерела використаної літератури:
К.Г. Юнг «Психология и религия»
К. Г. Юнг «Попытка психологического
истолкования догмата о Троице»

